

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§. III. Perficiendæ adjumenta & iimpedimenta.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

piditatum cathedras ; fac , ut nostra meditatio deinceps talis sit , quæ ab illis *viginti quatuor Senioribus in phialis aureis* (qqq) offerri Divinæ tuæ Majestati mereatur ; da , ut orationis fervore succensi , neglectæ damna vitemus , & cultæ lucra sentiamus.

§. III.

De impedimentis & adjumentis bonæ ac fructuosæ orationis.

Cùm orandi hoc genus , de quo nobis sermo est , omnium Patrum judicio sit efficacissimum præsentissimumque subsidium perfectionis semitam giganteis passibus decurrendi ; mirum sanè est , plurimos nihilominus reperiri , qui , licèt pia quotidie commententur , tamen adeò parum corrigantur. Et , licèt virtutis regionem incolant , tamen iisdem semper vitiis scateant. Verùm ratio in promptu est : nempe non bene meditantur , & ideo nec emendantur. Huic igitur

F 2

malo

malo ut occurram, 1. inquiremus in impedimenta bonæ orationis: 2. proferemus adjumenta fructuosæ orationis; ita tamen, ut non nisi præcipua simus delibaturi; cùm plenam hac de re institutionem hujus tractatûs angustia excludant.

I.
Impedi-
menta bo-
næ oratio-
nis.

I. Primum igitur impedimentum bonæ orationis est neglectus debita præparationis. Hunc in nævum incurrimus tunc, quando sine requisita animi comparatione prævioque punctorum apparatu ad meditandum accedimus. Quando neque materiam practicam pro nobis sat exquisitam, neque suas in partes rite divisam, ad dicatum precibus locum afferimus. Cùm quasi fortuitò & tumultuario impetu in precandi exercitium irrui-
mus sine delecta veritate, quam expendamus: sine præfixo scopo, cui intendamus: sine proposito fructu, quem inde colligamus.

*Ante orationem prepara animam tuam:
& noli esse quasi homo, qui tentat DEum;*

(a)

(a) id per Syraciden nos monet Numen. Et Divino huic monito vilis vermiculus adversari præsumat? Magnati aut Præposito locuturi, prius rem, dein & verba taciti expendimus. Et supremam Majestatem *sedentis super Cherubim* (b) affaturi, subito ac imparati coelestem in aulam involemus?

Sinenses antequam ad imperatoris sui alloquium admittuntur, integro prius anno in servandis ritibus exercentur. Et nos cum regum Rege & Domino dominantium de summi momenti negotio acturi, à lecto etiamnum fumantes, oscitante oris hiatu, nil præparati, rusticè irrumpamus? Quid hoc est aliud quàm quidam despectus æternæ illius Mentis, coram qua ipsæ etiam Potestates cum Thronis tremantes procumbunt, & in quam nec ipsi Seraphini, reverentia absteriti, flammantes obtutus intendere audent.

F 3

Porro

(a) Eccli. 18. v. 23. (b) 1. Reg. 4. v. 4.

Porro præparatio orationi præmittenda tria complectitur puncta. 1. ut nocte præcedenti materia meditationis prælegatur. 2. ut ante somnum brevi temporis spatio de eadem cogitetur. 3. ut diluculo experrecti statim ad rem meditandam animum reflectamus.

Argumentum commentationis prædie percurrendum quod attinet, ut id utiliter fiat, quatuor erunt prævia accuratione determinanda, 1. *veritas* perpendenda, 2. *fructus* eruendus, 3. *affectus* eliciendus, 4. *tessera* repetenda, seu sæpius dein per diem in memoriam revocanda; nempe noctu, antequam decumbas: mane, dum è strato surgis: & etiam interdium ante & post prandium, quando Numen Eucharisticum de more visitas.

Scrutare modò conscientiam tuam, ac vide, an & quàm accuratè data hæctenus documenta observaveris, vel saltem in posterum observare statuas? Nam (ut ait Bernardus) *qualem te paraveris DEO, talis tibi apparebit DEUS;*
(c) &

(c) & : *secundum ligna sylva, sic exardescet ignis.* (d)

Alter defectus in hac exercitatione committi solitus est nimia, quam intellectus exercitio tribuimus, mora. Sunt enim, qui, licet bene parati ad orandum accedant, tamen dein toti in formandis discursibus hærent, ac in proposita veritate expendenda immodici sunt; ita ut vix aliquid horæ superfit pro eliciendis virtutum actibus, quibus conceptum animi decretum firmius solidetur.

Error hic quàm frequens tam noxius est; cum præcipuam hujus functionis vim enervet, primario ejus fini adversetur, ac innumeris gratiæ & gloriæ gradibus, per supernos affectus obtinendis, viam præcludat. Itaque ne meditatio in studium degeneret, semper plus temporis affectibus quàm conceptibus, officio voluntatis quàm intellectionis tribuendum erit.

F 4

Et

(c) Serm. 69. in Cant. (d) Eccli. 28. v. 12.

Et hinc vitandæ erunt illæ sollicitudines, queis subin angimur, ne fors nimis citò ab uno capite ad alterum transeamus. Item reprimenda erit illa nimiùm avara cupiditas, omnes propositas in libro veritates perlegendi, ruminandi, easque ingenii acie exenterandi. Si aliquo in puncto præfixus inveniatur fructus: vel si Spiritûs Sancti motio vehementiùs sentiatur, mox ibi quiescendum, & interrupto ratiocinii filo, cordis vela Divino Flamini erunt pandenda. Reliqua postliminio perlegi poterunt.

Imò si quis ob nimiam intelligentiæ fœcunditatem primo statim intuitu assumptæ materiæ sensum intimè perspiceret, hoc casu mox, omiffa ulteriori ratiocinatione, ad operationem voluntatis pergendum erit, illique affectui, quo quis ampliùs commoveri se sentit, liberiùs vacandum. Quodsi postea hanc animæ facultatem cum suis actibus in vado hæere contigerit, denuo ad exercitationem rationis redeundum erit. Disquire jam,
quàm

quàm solers in his observandis, quàm-
que sedulus sis? Nam (ut ait Eusebius
Emissenus) *quantum tu apposueris ad
diligentiam, tantum DEUS addet ad
gratiam.* (e)

Tertium pii hujus exercitii impedi-
mentum in eo consistit, quod ejus
puncta, affectus & proposita minimè
aptentur, nec dirigantur ad propriam
animæ *necessitatem*, eamque *presentem*,
magisque urgenrem. Sunt enim non
rarò meditantés, qui sui immemores
toti sunt in aliis perficiendis; qui non
nisi vastis indulgent desideriis pro
Christo inter barbaros moriendi, infi-
deles salutis fonte abluendi, peccato-
res ad frugem reducendi. & interea
rebelles animi motiones quietas suo
in sinu dormire permittunt. O ani-
ma! illi, qua tu præcipuè laboras, *ne-
cessitati* adhibenda sunt pharmaca.

Dein sunt, qui precatationis hora,
architecto dæmone, castella aërea mo-
liuntur, ac nescio, quæ facinora fu-

F 5

turis

(e) Hom. 3. ad Religios.

turis temporibus patranda designant. & interim *presentem*, quo periculose decumbunt, morbum imprudentes negligunt. O improvidi! *presenti* succurrendum est malo: futuris futura medebuntur lustra.

Sunt denique, qui extrinsecus suam *domum spiritualem* (sic mentis penetrabile S. Petrus appellat) inductis coloribus pingunt. (f) & interea serpentem per tigna flammam impunè bacchari sinunt. O stolidi! *magis urgenti* occurrendum est hosti; illi, quod debilius languet, providendum est membro. Verbò: propriae necessitati & quidem *presenti*, ac magis *urgentis*, meditationis panacea est applicanda.

Proin examina, an tua precandi methodus sit practica? id est, an incumbat sanandæ illi, qua jam nunc maximè premeris, infirmitati? vel num potius steriles conceptus foveas, non nisi fera ætate pariendos? aut malagma minùs ægrotæ parti imponas? Si

te

(f) 1. Petr. 2. v. 9.

te reum hîc deprehenderis, sine mora defectus emenda.

Quartum denique, quod hujus actionis successum impedit, obstaculum in eo versatur, quod vel nostra oratio careat proposito, vel propositum debitis destituatur conditionibus. Et hoc est illud impedimentum, quo perniciosius nullum ab orco nobis injicitur; cùm hæc omissio ipsa commentationis fundamenta convellat. Nam meditatio viduata proposito, est corpus sine anima, arbor sine fructu, concha sine unione, annulus sine gemma. Propositum verò, requisitis dotibus orbatum, est flamma volatilis stuppæ, lux sine calore, ignis fatuus, oculis aliquantum illudens, & mox iterum disparsens. Unde patet, quantumtopere curandum sit, ne meditationi unquam propositum, aut huic debitæ qualitates desint. Hæ autem sunt sequentes.

Inprimis concipiendum animi decretum non multiplex, generale & vagum;

gum; sed unum illud & *singulare* sit oportet. Id est, non multa simul diversa ac disparata erunt proponenda; sed una vel altera duntaxat particulatim res determinanda erit, deinceps vel facienda, vel vitanda: designando adjuncta loci, temporis, & modi: ubi, quando & quomodo: nec non feligenda remedia, quorum auxilio illa executioni mandanda sit.

2. Debet illud eo ipso adhuc die vel saltem proximè in praxin deduci posse. Præcipuus enim orationis fructus in eo consistit, ut præsentipotissimum, qua fruimur, luce secundum Apostoli monitum *piè* cum DEO, *justè* cum proximo, *sobriè* nobiscum *vivamus in hoc seculo.* (g) Nam proposita pro remotioribus solùm & feris temporibus facta, machinæ curulis bellicæ fragorem imitantur, ferrea glande cassum, à quo sibi dæmon non timer.

3. Denique (quod quidem supràm jam insinuat, nec tamen unquam
fatis

(g) Tit, 2, v. 12.

fatis inculcari potest) collineare illud oportet ad pellendam ægrotationem illam, qua præcipuè vexamur, nempe vel ad emendandum illud vitium, quo magis infestamur; vel ad acquirendam virtutem illam, qua amplius indigemus.

Cùm verò teste Thoma à Kempis *juxta propositum nostrum sit cursus perfectus nostri*, (h) ac morum correctio ab ejusdem efficacia ut plurimum dependeat; hinc ad tribuendam ei optatam firmitatem, sequentes industriæ haud parum conferent. 1. Concipiatur illud quasi in conspectu totius Curiaë coelestis coram solio Divinæ Majestatis, audientibus & applaudentibus Angelis, minutim nominando actionem ponendam, vel omittendam; eamque *super illud altare aureum, quod est ante thronum DEI*, (i) Sacrosanctæ Trinitati offerendo.

2. Vocentur in testes formati à nobis decreti Cœlites illius diei, Patronique

(h) De Imit. l. 1. c. 19. n. 2. (Apoc. 8. v. 3.

niq̄ue nostri, eos rogando, dignentur pro nobis vadimonium obire, futuri olim totidem accusatores, si pacta infregerimus, quot nunc sponsores.

3. Oppignorentur DEO fanitas, honor, vita, corporis sensus, & animæ facultates, sponte consentiendo, & quasi ultro cum eodem paciscendo, ut immisso aliquo vel membrorum dolore vel famæ dispendio, aut alia quapiam illata calamitate, relabentes è vestigio ultrici severitate castiget.

4. Pium hoc animi constitutum pretiosissimo Christi sanguine veluti sigillo obsignetur, illudq̄ue sacerrimi lateris vulneri sacrosanctum inferatur, ibidem velut in tabulario asservandum, ac olim in die iudicii contra nos, si fidem fefellerimus, ab Angelo Custode producendum.

5. Denique determinetur certum quoddam piaculi & mulctæ genus, illo ipso adhuc die voluntario rigore nobis imponendum, siquidem à promissis fœdifragi discesserimus.

Ejus-

Ejusmodi propositis si nostra constanter excelleret oratio, ô quàm magnos brevi tempore in perfectionis semita progressus faceremus! Igitur sedulò disquire, quomodo circa ista te habeas, & qua methodo deinceps hæc in consuetudinem deducere velis. Attende, ne etiam tu, *quod nunc cavere proponis, post horam agas, quasi nihil proposuisses.* (1)

Et profectò recensita hætenus obstacula seu quatuor defectus jure dicuntur esse illa per Jeremiam descripta *nubes, quam nos ipsi nobis opponimus, ne transeat oratio nostra, (m) coelosque penetret.* Hæc enim instar concreti spissique vaporis cœlestem nobis lucem eripiunt, Divini Solis calores hebetant, & virtutum plantis omne adimunt incrementum. Unde patet, quantum ad rem nostram referat, ut pro virili intermediis has nebulas æmullo fervore dissipemus.

II. Igi-

(1) De imitat. Christ. l. 1. c. 22. n. 6. (m) Thren. 3. v. 44.

II.
Adjumen-
ta fructu-
ose ora-
tionis.

II. Igitur sublatis è medio impedi-
mentis *bonæ*, suggerenda quoque sunt
adjumenta *fructuose* orationis. Pri-
mum est sedulus ac prudens usus præ-
ludiorum, ut vocant. Cum enim
phantasia, fræni impatiens, volucris
levitate per omnes quatuor mundi
plagas circumvolare amet, nisi injectis
sanctioribus vinculis constricta tenea-
tur; hinc idearum beneficio certæ cui-
dam rei alliganda erit, ne volatilis
tam facilè evagetur; aut si fors levis
à scopo aberret, ut citiùs ad orbitam
reducatur. Plurimùm insuper hæc in-
dustria conducit, ut animus aptior
reddatur ad omnes argumenti partes
expeditiùs ponderandas, & majori
cum motu penetrandas.

Hæc autem præambula plerumque
tria esse consueverunt. Primum est
brevissima rei contemplandæ recorda-
tio, consistens in eo, ut in medium
proferatur parabolæ sententia vel my-
sterii, de quo agitur, historia. Se-
cundum est imaginaria constructio il-
lius loci, ubi res consideranda fuerat
gesta.

gesta. Tertium est petitio fructûs inde eruendi.

Porro hæc præludiorum compositio debet esse 1. *brevis*; secus nil differet à meditatione. Eidem bina horæ minuta impendisse abunde sufficiet. 2. *clara*; perinde ac si oculis coràm aut quasi in tabula vivis coloribus cum omnibus adjunctis depictum cerneretur totum rei contemplandæ mysterium. Quo enim vivacior talis repræsentatio fuerit, eò minùs mens nostra distrahetur, & extra se ipsam evagans exulabit.

Qua tamen in re cavendum est iis, quibus tenuior est imaginandi virtus, ne vim inferendo capiti illud per dictam loci fabricationem obtundant, seque ad bene meditandum ineptos reddant. Quin imò si cui iste præludiorum apparatus non arrideat, aut difficilior accidat, is eisdem penitus omissis, actum fidei de DEO sibi præfente, & cuncta arbitrante eliciat, opemque petat ex assumpta orationis materia proficiendi.

Alterum attentâ mente orandi subsidium est prompta habilitas intellectum suo in officio rite exercendi ; id est, dogma propositum bene perpendendi, illud hodierno animæ statui applicandi, & conclusiones practicas inde deducendi. Hujus enim artis ignorantia plurimis hanc exercitationem molestam, inutilem & odiosam reddit, eandemque eis suis esse viribus superiorem fingit. Sed immeritò.

Quid enim ? tantane igitur molis sit, veritatem æternam, pridiana præparatiqne jam definitam, feriò apprehendere, secumque expendere ? Adeone ergo difficile sit, reflexum dein obtutum in cordis intima defigere, dispiciendo, an fidei etiam mores respondeant ? Id est, num vivas, prout vivendum credis ?

Denique an Herculeo igitur robore opus habeas, ut determines, quid agendum tibi in posterum sit, designando rem aliquam peculiarem, deinceps singillatim, certo tempore & lo-

eo effectui dandam? hæc, inquam, adeò ardua ergo, & impervia tibi sint? tibi, ajo, qui idem in aliis terrestribus negotiis identidem agitas?

Quis sibi persuadeat, solummodo tibi haud possibile fore, quod tamen quilibet rusticus præstat, qui ex hac propositione rite considerata: *nisi rursum opus fecero, alimentis carebo*, providè concludit: igitur agrorum culturæ insudandum est; moxque ad singularia descendendo, hoc nominatim tempore sulcandum, alio ferendum, & occandum esse decernit. Quam ergo colonus argumentationem circa fruges, cur tu circa virtutes formare nequeas?

Nihilominus ut omnes effugio vias præcludam, quosdam modos suppeditabo filum discursûs protelandi. In primis ergo juverit per sequentes quæstiunculas ingenii aciem acuere, & rerum species excitare, videlicet 1. *quid perlectum modò punctum proponit credendum, vel sciendum?* 2. *Quid eru-*

ta inde veritas dicitur *faciendum?* 3. *An illud hæctenus feci?* 4. *Quid in posterum faciam?* 5. *Quomodo, ubi, quando, quibus mediis id faciam?* Item si perpendantur causæ, finis, effectus & adjuncta mysterii vel doctrinæ assumptæ, vastus ad discurrendum sese aperiet campus.

Denique exsequendi, quod concepimus, decreti necessitas, utilitas, æquitas, dignitas, jucunditas, & facilitas: nec non damna secus emerfura, & lucra inde obtinenda, uberem ratiocinandi materiam suggerunt. Quam ea pariter, quæ mox subjungam, capita abundanter suppeditant, siquidem rectè expendantur.

Nempe quid amico hac super re consilium expetenti suaderem? quid ipse ego sub mortem, in iudicio ac æternitatis aditu elegisse optabo? quid augmentum præsentis meriti, magnitudo futuri præmii, tot collata à DEO beneficia circa ista nunc agendum dicunt? Hæ, aliæque similes industriæ

dustræ, quas magister usus sine ferula docebit, ad excitandum, continuandumque intellectiōnis exercitium plurimum conducent.

Et certè nisi pinguis omnino Minervæ sis homo, tot tamque variæ methodi, vel unà simul, vel mutatis vicibus adhibitæ, hanc exercitationem non possunt non facilem tibi expeditamque reddere, omneque illius fastidium procul averruncare.

Cæterum hæc intellectûs operatio tribus potissimum dotibus excellat, necesse est. 1. Sit *moderata*, id est, non sit nimis intensa, ut caput lædat; nec tamen etiam nimis remissa, ut tempore langueat; sed sit sedata, non tamen sine vigore: tranquilla, non tamen sine vivacitate.

2. Sit *simplex*, hoc est, non assumantur nimis multæ simul veritates considerandæ; sed una solum vel altera, abjecta omni anxia de reliquis sollicitudine; præstat enim unicus pond-

derosior unio præ pluribus aliorum minutioribus fragmentis. Hæ autem ipsæ non sint subtiles, curiosæ, inanes; sed practicæ, utiles, solidæ, rectâ tendentes ad persuadendum nobis propositum, in pridiana præparatione jam delineatum.

3. Denique non sit nimis *prolixa*. Hic enim ordinarius est scopulus, ad quem alius orationis fructus perire consuevit. Cùm potior meditantium pars utpote formandis conceptibus affueti, novitate eorum aut suavitate abrepti, iisdem justo amplius immorentur. Non quidem decet hoc exercitium esse nimis præcipitatum, deletum dogma obiter tantùm percurrendo, & perfunctorio ab uno ad alterum saltu illud solummodo cursim delibando; nec tamen etiam nimis lentum esse convenit ac morosum, avara quadam, & anxia cupiditate minutissima quæque rerum adjuncta exartuando, omnesque puncti fibrillas, ne quid succi fors pereat, eviscerando. Proin tale in dividendo tempore moderamen
adhi-

adhibendum erit, ut major horæ pars semper eliciendis affectibus impendatur. Cùm autem hoc ipsum sit, quod meditandi praxin adeò difficilem efficit, huic malo medebitur

Tertium fructuosè orandi adjumentum, consistens in parata methodo, varios virtutum actus eliciendi. Quem in finem summopere consultum erit, ut nobis ad manus illorum auctorum (n) unus vel alter sit, qui ejusmodi affectus typis mandarunt. Cùm enim inventis facile sit addere, eorum opuscula filum nobis Ariadnæum erunt, quo duce ex hoc difficultatum labyrintho feliciter emergemus.

Quodsi verò his careas, in destinatum ad id libellum tu ipse selecta virtutum paradigmata vel ex auctoribus excerpta, vel à temet proprio Marte composita refer, orationis tempore usui futura. Ut autem constet, qua-

G 4

les

(n) Card. Bona via ad cœlum. Blasius Palma Thesaurus affectuum. Avancinus. Grasset. Horstius Merlo. Item in meo Christiano piè moriente adjumento ultimo plures ejusmodi actus invenies.

les potissimum actus, quove ordine elici debeant, postea num. 3. brevem eorum analysin subjungam, & aliquos subin fontes detegam, eos uberius deducendi.

Porro ut anima majori cum fructu in tertia hac mentis operatione sese exerceat, sequentia erunt observanda.

1. Omnes affectus ad firmandum, quod concepimus, propositum tanquam ad præfixam sibi metam, recto cursu collineare oportet.

2. Si voluntas in eorum exercitio intepescat, tunc ea per reassumptum intellectûs officium iisdem, queis initio, vel novis etiam incitamentis ad repetitum, quo idem decernat, imperium impelli debet.

3. Unde sequitur deponendum esse illum timorem, quo angi solemus, ne ejusmodi affectus nimis citò & ante elapsam contemplationis horam absolvantur; id enim si etiam fieret, de novo ii (ut ante memini) forent iterandi.

Ex altera verò parte cavenda etiam est illa nimis anxia sollicitudo, qua subin timemus, ne fors uni affectioni diutius inhærendo nullum reliquis supersit tempus. Præstantior enim est, ac utilior unicus ejusmodi intensior cordis motus, quàm mille remissi. Proin dandus erit locus motioni Spiritûs Sancti, ubi illam ampliorem illabi senserimus.

Ultimum denique adjumentum est breve aliquod examen finitæ orationi mox subjungendum, quo admissos in ea nævos discutiamus, & haustum ex ea fructum expendamus. Tanti momenti hæc reflexio est, ut asceseos Magistri, siquidem pro ea instituenda aliud suppeteret nullum, malint aliquid temporis ex ipsa contemplationis hora decerpi, quàm ut ea penitus intermittatur.

Licèt enim hoc orandi genus sit lucidus Sol, qui intellectum meditantis divino lumine illustrat, ejusque voluntatem amoris igne inflamat; ta-

men etiam hoc sidus suos patitur manes, suisque nigrescit maculis. Quæ nisi instituto examine observentur, ac emendatæ dissipentur, semper magis auctæ, tandem hoc astrum tristibus umbris inquinabunt. Propterea commissi in oratione defectus sollicitè erunt investigandi; propositum verò ab iis cavendi sub initium proximæ meditationis magno cum fervore renovandum erit.

III.
*Analysis
Affectu-
am in me-
ditatione
eliciendo-
rum.*

III. Cæterùm (utè ex dictis constat) cùm officium voluntatis sit, cognitam ab intellectu veritatem amplecti, per convenientes cordis motiones in eandem rapi, ac generoso animo ejus executionem decernere; id autem satis efficaciter fieri nequeat, nisi prompta nobis methodus ad manus sit, quæ nobis ejusmodi actuum exercitationem faciliter, ideo brevem hinc analysin instar appendicis subjungam, quæ nos ordinem doceat & artem, laudatos affectus expeditè eliciendi. Sunt autem sequentes.

Inpri-

Inprimis postquam per exercitium intellectûs, quid vitandum nobis, quidve faciendum sit, clarè agnovimus, & propositam veritatem fide viva apprehendimus, natura rerum exigat, ut ante omnia ob illam rem commissam, vel omissam coram Divina Majestate profundè nos demittamus, ac etiam impensè doleamus.

Prima igitur, cui indulgendum, affectio est mentis *demissio*, atque *dolor*, quo nostram ignaviam erubescens, nos coram Cœlitibus infra omnes abjiciamus, ac pœnitenti animo culpæ veniam rogemus.

Has pœnitentiæ testes lacrymas mox sequitur propositum, illud, de quo agitur, punctum deinceps observandi, vel cavendi. Quod propositum si relictis suprâ num. 1. dotibus ornatum, suggestisque dein industriis roboratum fuerit, firmandæ in bono voluntati ingens momentum afferet. Juverit etiam coram DEO per modum affectûs repetere, & quasi enarrare præcipua

pua incitamenta, quæ nos ad hoc proponendum efficacius permoverunt.

Secundò. Obfirmato hac ratione recens concepto mentis decreto, eliciatur diffidentia de se ipso, ac metus inconstantia in bene coeptis, palam confitendo propriam debilitatem, impotentiam & mutabilitatem, qua nobis relictis certò certius facta promissa simus violaturi, nisi divina succurrente gratia potenter sustentemur.

Hæc igitur sollicitanda erit per supernam *spem* de adfuturo nobis hunc in finem auxilio; simulque postulanda per actum *petitionis* sequentem in modum: 1. à Patre æterno per Christum. 2. à Filio Divino per ejus misericordiam. 3. à Spiritu Sancto per ejus amorem. 4. à Servatore per ejus sanguinem, plagas, mortem. 5. à Beatissima Virgine, Sanctisque Patronis; præsertim quorum memoria illo die recurrit, eos per illorum merita obtestando, ut coram Divina Majestate prostrati, junctâ operâ necessariam nobis

bis opem exorent, piè proposita in-
violatè servandi.

Proderit etiam DEO, Christo, ac
Beatis mendicabulorum more nostram
miseriam, pauperiem, ac fragilitatem
exaggerare, peccatorum vulnera ve-
luti totidem animæ ulcera ostendere,
summamque indigentiam gementi fa-
cundia extollere; non ut illorum mens
ad commiserationem commoveatur (id
enim beata eorum conditio vetat) sed
ut voluntati nostræ major efficacia
addatur.

Tertiò. Hac obtinendi cœlestis auxi-
lii fiducia erecti, in ardentissimum DEI
amorem erumpamus, 1. supremum Nu-
men præferendo, ac æstimando supra
illam delectationem aut difficultatem,
quam in explenda, vel omittenda re
decreta experimur. 2. gaudendo de
immensa ejus gloria tum intrinseca,
ut vocant, nempe quod sit, qui est:
tum extrinseca, quod tot Beati in cœ-
lo, tot justi in terra infinitam ejus
bonitatem tanto conatu laudent, re-
verean-

vereantur, ac honorent: tum etiam de illa, quæ ex hoc nostro opere bono in eum redundabit. 3. dolendo, quod immensam ejus pulchritudinem tam serò & tam parum amaverimus, quin & per neglectionem præsentis puncti toties offenderimus. 4. statuendo, & palam contestando, nostrum nos erga eum amorem testari velle saltem per observationem facti modo propositi. 5. denique omnes Beatos ad diligendam Divinitatem invitando, ac Seraphinorum flamman-tes æstus ad supplendum frigus nostrum eidem offerendo.

Quartò. Hunc charitatis actum velut filia matrem comitatur intima animæ conjunctio cum cœlesti Sponso per quinque sensus & tres animæ facultates, sese in illum (ut vulgariter loquar) quasi transformando. Id quod triplici via perficiendum erit, 1. expellendo è memoria vanas mundi ideas per assiduam rerum æternarum recollectionem & continuam ad DEI præsentiam attentionem. 2. expurgando intel-

intellectum à falsis opinionibus & voluntatem à pravis appetitionibus, curando, ut is nil aestimet, nec vilipendat; hæc verò nil amet, nec aversetur, nisi quod Coelites amant, ac vilipendunt: aestimant, ac averfantur.

3. avellendo sensus nostros ab omnimodis ordinata affectione ita, ut in rerum creatarum pulchritudine, blandimentis, suavitate non videant, gustent, audiant, odorent, nec aliud quidquam palpent nisi *Dilectum ex millibus electum*; (o) idque tanto cum ardore, ut cum veritate dicere cum Paulo possimus: *vivo ego, jam non ego; vivit verò, cogitat, sapit, amat, sentit, gustat, videt, loquitur in me Christus.* (p)

Quintò. Hanc intimam cum coelesti Sponso conjunctionem quasi ex renata consequitur familiaris quædam, reverens tamen cum eodem fermocinatio ac socialis consuetudo, agendo cum illo nunc tanquam cum patre, amico, aut fratre: modò quasi cum medi-

(o) Cant. 5, v. 10, (p) Gal. 2, v. 20,

medico, judice, aut magistro: cum
 eo de animæ negotiis tractando: ten-
 tationes & misérias eidem pandendo:
 in dubiis eum consulendo: auxilium
 ab illo & solamen postulando. Ubi
 tamen sollicitè cavendum erit, ne nos
 semper loquamur; sed ut etiam illum
 nobis loquentem, & minantem: nos-
 que increpantem, & monentem at-
 tentè audiamus.

Quin imò ut nobis suam volunta-
 tem manifestare dignetur, ultro ro-
 gandus erit, exclamando cum Samue-
 le: *loquere Domine, quia audit servus
 tuus.* (q) O DEUS cordis mei! quid
 est, quod tibi in me potissimùm di-
 splicet? quis nævus, quæ motio, quod
 vitium? 2. Quid primariò à me vitari,
 quid fieri cupis? 3. Quam rem crea-
 tam aut affectionem tibi à me sacrifi-
 cari petis? Dein brevi aliquo tempore,
 suspenso trium animæ facultatum
 exercitio, summa cum demissione si-
 lentio & quiete ad divinum intus re-
 sponsum attende. Confide grandia
 non

(q) 1. Reg. 3. v. 10,

non rarò verba æternum tibi Verbum ad cor loquetur.

Hic pariter locus est pertractandi negotia quædam peculiariora tum nostra, tum aliena, circa quæ, quid statuendum sit, dubii hæremus; Numinis tamen voluntatem, quid agere nos velit, cognoscere optamus. Quibus subjungi poterunt, si tempus superfit, patientiæ, conformationis, obedientiæ, gratiarum actionis, aliique adhuc ad scopum orationis collimantes actus, queis voluntas nostra in concepto proposito amplius obfirmetur.

Hac affectuum analysi, hisque industriis eorundem filum protelandi si rite usi fuerimus; sique insuper etiam reliqua superius recensita orationis adjumenta in consuetudinem deduxerimus, genuinam meditandi artem facile assequemur, quæ inter omnia perfectionis adipiscendæ remedia ob suam tum necessitatem, tum utilitatem facile principatum obtinent.

Hæc enim (ut ait S. Dionysius) est illa mensa, quam in ædificata sibi domo Proverbiorum capite 9. divina Sapiencia proposuit, apponens in ea panem & vinum, nempe panem vite & intellectus: panem solidarum & æternarum veritatum: panem spiritualis intelligentiæ; & vinum sanctorum affectuum ac desideriorum: vinum lætitiæ, & gaudii in Spiritu Sancto. (r)

Proin morem geramus æthereæ voci, ad hanc mensam nos invitanti illis regum Sapientissimi verbis: *venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis: relinquitte infantiam, & ambulate per vias prudentiæ, (s) quas meditando docebimini, si bonæ orationis impedimenta amovere; fructuose verò adjumenta diligenter adhibere studueritis.*

(r) In Epist. ad Tit. (s) Prov. 9. v. 5. & 6.

